

GIẢI PHÁP ĐỘT PHÁ NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ CHO SINH VIÊN CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM TRONG KỶ NGUYÊN SỐ

TS. Nguyễn Thị Kim Oanh

Trường Đại học Sư phạm Hà Nội

Email: kimoanhkhoavan@gmail.com.

Tóm tắt: Trong bối cảnh chuyển đổi số mạnh mẽ hiện nay, giáo dục chính trị cho sinh viên các trường đại học sư phạm đứng trước yêu cầu cấp thiết phải đổi mới về nội dung, phương pháp và hình thức tổ chức nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển con người toàn diện, có bản lĩnh chính trị, đạo đức nghề nghiệp và năng lực thích ứng với xã hội số. Bài viết làm rõ khái niệm, đặc điểm của giáo dục chính trị trong các trường sư phạm, phân tích thực trạng, chỉ ra những hạn chế trong giáo dục chính trị hiện nay và đề xuất một số giải pháp đột phá nhằm nâng cao chất lượng giáo dục chính trị cho sinh viên các trường đại học sư phạm trong kỷ nguyên số.

Từ khóa: Giáo dục chính trị, sinh viên sư phạm, chuyển đổi số, kỷ nguyên số, giải pháp đột phá.

Nhận bài: 4/12/2025; Biên tập: 5/12/2025; Phản biện: 6/12/2025; Duyệt đăng: 11/12/2025

1. Mở đầu

Giáo dục chính trị là bộ phận quan trọng trong giáo dục toàn diện, góp phần hình thành thế giới quan khoa học, nhân sinh quan cách mạng, lý tưởng sống và bản lĩnh chính trị vững vàng cho sinh viên. Đối với sinh viên các trường đại học sư phạm - lực lượng giáo viên tương lai, vai trò của giáo dục chính trị càng có ý nghĩa sâu sắc trong việc xây dựng đội ngũ nhà giáo "vừa hồng, vừa chuyên".

Tuy nhiên, trong bối cảnh kỷ nguyên số với sự bùng nổ của công nghệ thông tin, mạng xã hội và trí tuệ nhân tạo, hoạt động giáo dục chính trị đang đối mặt với nhiều thách thức: sự phân tán nhận thức, ảnh hưởng của thông tin đa chiều, phương pháp giảng dạy còn nặng tính truyền thống, thiếu hấp dẫn đối với sinh viên. Vì vậy, việc tìm ra giải pháp đột phá để nâng cao chất lượng giáo dục chính trị là yêu cầu cấp thiết, nhằm đáp ứng sứ mệnh đào tạo nguồn nhân lực sư phạm có bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức, tư tưởng vững vàng và thích ứng với thời đại số.

2. Cơ sở lý luận và thực tiễn của giáo dục chính trị trong các trường đại học sư phạm

2.1. Khái niệm giáo dục chính trị cho sinh viên các trường đại học sư phạm

Giáo dục chính trị là quá trình tác động có mục đích, có kế hoạch của nhà trường và các chủ thể giáo dục nhằm hình thành cho người học hệ thống tri thức cơ bản về chính trị, tư tưởng, pháp luật và đạo đức; qua đó xây dựng niềm tin, lý tưởng xã hội chủ nghĩa và bồi dưỡng năng lực nhận thức, đánh giá, hành động chính trị đúng đắn. Đây là bộ phận quan trọng của giáo dục lý luận, góp phần định hướng thế giới quan, nhân sinh quan và hệ giá trị của người học.

Theo Tư tưởng Hồ Chí Minh, giáo dục chính trị nhằm giúp cán bộ, đảng viên và thanh niên hiểu rõ chủ trương, đường lối của Đảng, tin tưởng vào lý

tưởng cách mạng và kiên định mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội. Trong môi trường đại học sư phạm, giáo dục chính trị có ý nghĩa đặc biệt, bởi sinh viên sư phạm là đội ngũ giáo viên tương lai, trực tiếp tham gia giáo dục tư tưởng, đạo đức và nhân cách cho các thế hệ trẻ.

Giáo dục chính trị cho sinh viên các trường đại học sư phạm là quá trình tổ chức, định hướng và tác động có hệ thống của nhà trường, giảng viên và các tổ chức chính trị - xã hội, nhằm trang bị cho sinh viên tri thức nền tảng về chủ nghĩa Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước. Trên cơ sở đó, sinh viên từng bước hình thành bản lĩnh chính trị vững vàng, niềm tin vào con đường xã hội chủ nghĩa, đạo đức nghề nghiệp trong sáng, ý thức công dân và trách nhiệm xã hội của người thầy giáo tương lai.

Như vậy, giáo dục chính trị trong các trường đại học sư phạm không chỉ dừng lại ở việc truyền đạt tri thức chính trị - tư tưởng, mà còn hướng tới hình thành niềm tin, lý tưởng, thái độ và hành vi chính trị tích cực, góp phần xây dựng hình mẫu người thầy "vừa hồng, vừa chuyên" trong bối cảnh đổi mới và hội nhập.

2.2. Đặc điểm của giáo dục chính trị cho sinh viên đại học sư phạm hiện nay

Giáo dục chính trị trong các trường đại học sư phạm mang những đặc điểm riêng, thể hiện sự khác biệt với giáo dục chính trị nói chung trong các cơ sở giáo dục đại học khác. Có thể khái quát qua các đặc điểm cơ bản sau:

- Tính định hướng chính trị - tư tưởng sâu sắc. Giáo dục chính trị trong trường sư phạm gắn trực tiếp với nhiệm vụ đào tạo đội ngũ giáo viên - lực lượng truyền bá tri thức, tư tưởng, giá trị đạo đức xã hội. Vì vậy, nó mang tính định hướng chính trị rõ rệt, bảo đảm sinh viên nắm vững đường lối, chủ trương của Đảng, có khả năng vận dụng vào công tác giáo dục thế hệ trẻ sau này.

- Tính mô phạm và nêu gương. Sinh viên sư phạm là người sẽ trở thành nhà giáo, có vai trò nêu gương trong xã hội. Do đó, giáo dục chính trị ở bậc sư phạm phải gắn với rèn luyện phẩm chất đạo đức, phong cách, lối sống, thái độ nghề nghiệp. Nội dung và phương pháp giáo dục cần thể hiện rõ tính mô phạm, hướng tới việc hình thành nhân cách người thầy chuẩn mực, có bản lĩnh và uy tín.

- Tính thực tiễn nghề nghiệp cao. Giáo dục chính trị trong trường sư phạm không chỉ dừng lại ở lý luận mà còn phải liên hệ chặt chẽ với thực tiễn giáo dục, hoạt động sư phạm, công tác xã hội, phong trào đoàn thể. Thông qua đó, sinh viên được rèn luyện kỹ năng tuyên truyền, giáo dục chính trị - tư tưởng cho học sinh trong tương lai.

- Tính tích hợp và mở rộng trong bối cảnh chuyển đổi số. Trong kỷ nguyên số, giáo dục chính trị không còn giới hạn trong phạm vi lớp học truyền thống mà mở rộng ra không gian số, mạng xã hội, nền tảng học tập trực tuyến, diễn đàn tư tưởng chính trị số. Sinh viên sư phạm vừa là người học, vừa là người lan tỏa giá trị chính trị - tư tưởng trong môi trường số, vì vậy quá trình giáo dục cần tích hợp công nghệ, đổi mới phương pháp, khuyến khích tự học và tư duy phản biện.

- Tính hệ thống và lâu dài. Giáo dục chính trị là quá trình thường xuyên, liên tục và có hệ thống, diễn ra trong toàn bộ thời gian học tập, rèn luyện và hoạt động xã hội của sinh viên. Nó không chỉ diễn ra qua các môn lý luận chính trị, mà còn qua sinh hoạt Đoàn, Hội, các phong trào thi đua, tình nguyện, hoạt động cộng đồng - nơi sinh viên được trải nghiệm và củng cố lý tưởng sống.

2.3. Vai trò của giáo dục chính trị đối với sinh viên sư phạm hiện nay

Hình thành bản lĩnh chính trị, lập trường tư tưởng vững vàng trước những tác động phức tạp của thông tin đa chiều và mạng xã hội.

Bồi dưỡng đạo đức nghề nghiệp, tinh thần yêu nghề, yêu người, góp phần xây dựng hình ảnh người thầy mẫu mực.

Phát triển năng lực công dân số và trách nhiệm xã hội, giúp sinh viên sư phạm thích ứng và dẫn dắt người học trong thời đại công nghệ 4.0.

Góp phần xây dựng văn hóa học đường lành mạnh, môi trường giáo dục nhân văn và sáng tạo trong các trường sư phạm.

2.4. Thực tiễn giáo dục chính trị hiện nay

Hiện nay, giáo dục chính trị trong các trường đại học sư phạm đã đạt được nhiều kết quả tích cực: chương trình được đổi mới, gắn kết với thực tiễn xã hội; nhiều hoạt động ngoại khóa, diễn đàn, cuộc thi tìm hiểu về Đảng, Bác Hồ, pháp luật, Tư tưởng Hồ Chí Minh được triển khai hiệu quả. Tuy nhiên, vẫn còn tồn tại một số hạn chế: Phương pháp giảng dạy còn nặng lý thuyết, thiếu tính tương tác và trải nghiệm. Việc ứng dụng công nghệ số trong dạy học chính trị còn hạn chế, chưa có hệ sinh thái học tập

số đồng bộ. Sinh viên có xu hướng thờ ơ, ít quan tâm đến chính trị, dễ bị tác động bởi thông tin xấu, độc trên mạng xã hội. Hoạt động giáo dục chính trị ngoài lớp học còn mang tính hình thức, chưa khơi gợi được động lực tự học, tự rèn luyện của sinh viên.

Những hạn chế trên đặt ra yêu cầu phải có giải pháp đột phá, toàn diện và khả thi nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục chính trị trong điều kiện chuyển đổi số.

3. Các giải pháp đột phá nâng cao chất lượng giáo dục chính trị cho sinh viên sư phạm trong kỷ nguyên số

3.1. Đổi mới nội dung, phương pháp và hình thức tổ chức giáo dục chính trị theo hướng tăng tính thực tiễn, phù hợp với nghề nghiệp của sinh viên sư phạm

Đổi mới nội dung, phương pháp và hình thức tổ chức giáo dục chính trị là yêu cầu tất yếu nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả và sức hấp dẫn của hoạt động này trong các trường đại học sư phạm. Mục tiêu là giúp sinh viên không chỉ “hiểu đúng, nghĩ đúng” mà còn “làm đúng, sống đúng”, biết chuyển hóa tri thức chính trị - tư tưởng thành năng lực hành động và chuẩn mực nghề nghiệp của người thầy tương lai.

Thứ nhất, đổi mới nội dung theo hướng gắn chặt với thực tiễn nghề dạy học. Nội dung giáo dục cần làm rõ mối quan hệ giữa bản lĩnh chính trị và đạo đức nghề nghiệp, giúp sinh viên nhận thức rằng lập trường tư tưởng không tách rời trách nhiệm giáo dục học sinh. Các chủ đề như Tư tưởng Hồ Chí Minh, lý tưởng sống, trách nhiệm công dân cần được cụ thể hóa qua các tình huống sư phạm: ứng xử trong nhà trường, giáo dục học sinh cá biệt, xây dựng văn hóa học đường, truyền cảm hứng học tập và xử lý thông tin sai lệch trên mạng xã hội. Đồng thời, chương trình cần cập nhật các vấn đề mới của bối cảnh số và hội nhập như chuyển đổi số trong giáo dục, công dân số, an ninh thông tin, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng, kỹ năng truyền thông chính trị trong môi trường giáo dục. Mỗi học phần lý luận nên gắn với câu hỏi định hướng: tri thức này giúp người thầy tương lai dạy học và giáo dục học sinh tốt hơn như thế nào, từ đó tạo động cơ học tập thực chất.

Thứ hai, đổi mới phương pháp theo hướng phát huy vai trò chủ thể người học dựa trên công nghệ số. Giáo dục chính trị cần trở thành không gian đối thoại và phản biện, nơi sinh viên được bày tỏ quan điểm, thảo luận các vấn đề chính trị - xã hội đương đại dưới sự định hướng của giảng viên. Các phương pháp như thảo luận nhóm, seminar, học theo dự án, mô phỏng tình huống nên được sử dụng thường xuyên. Song song đó, cần tăng cường ứng dụng nền tảng học tập trực tuyến, diễn đàn tư tưởng số, video tương tác, mạng xã hội học tập để sinh viên tự tạo và chia sẻ sản phẩm học

tập (podcast, infographic, video tuyên truyền, dự án “lớp học chính trị số”). Hình thức lớp học đảo ngược giúp sinh viên tự học trước qua học liệu số, dành thời gian trên lớp cho vận dụng, giải quyết tình huống và phản biện. Có thể mở rộng học tập trải nghiệm bằng VR/AR để tái hiện sự kiện lịch sử, di tích cách mạng, bài học tư tưởng, tăng tính trực quan và ghi nhớ.

Thứ ba, đổi mới hình thức tổ chức theo hướng linh hoạt và gắn kết cộng đồng, triển khai mô hình “học tập - hành động - lan tỏa”. Sinh viên học qua bài giảng điện tử, lớp học đảo ngược, seminar; tham gia hoạt động thực tế, dự án xã hội, diễn đàn chính trị, “Ngày chính trị - văn hóa tinh thần”; sau đó lan tỏa tri thức và sản phẩm truyền thông tới học sinh phổ thông và cộng đồng. Cần kết hợp chặt chẽ giữa chính khóa và ngoại khóa, tăng cường câu lạc bộ, tọa đàm, hành trình về nguồn; đồng thời liên kết nhà trường - Đoàn, Hội - trường phổ thông để sinh viên thực tập gắn với kỹ năng giáo dục tư tưởng.

Tóm lại, giải pháp này giúp nâng cao tính thực tiễn, sức hấp dẫn của môn học lý luận chính trị; hình thành năng lực tư duy chính trị - nghề nghiệp và khả năng định hướng học sinh; góp phần đào tạo người thầy mẫu mực, có bản lĩnh chính trị, đạo đức nghề nghiệp và năng lực công nghệ trong kỷ nguyên số.

3.2. Ứng dụng công nghệ số và trí tuệ nhân tạo trong dạy - học chính trị cho sinh viên các trường sư phạm

Trong bối cảnh Cách mạng công nghiệp lần thứ tư và sự phát triển nhanh chóng của trí tuệ nhân tạo (AI), việc ứng dụng công nghệ số vào dạy học chính trị là yêu cầu tất yếu nhằm đổi mới nội dung, phương pháp và hình thức giáo dục. Giải pháp này hướng tới xây dựng mô hình giáo dục chính trị số, lấy sinh viên làm trung tâm, tăng cường tính tương tác, cá nhân hóa và phát huy năng lực tự học, tư duy phản biện của sinh viên sư phạm.

Trước hết, cần xây dựng hạ tầng và môi trường học tập chính trị số trong các trường sư phạm. Các cơ sở đào tạo cần phát triển hệ thống quản lý học tập (LMS) dành cho các môn lý luận chính trị, tích hợp chức năng tổ chức dạy học, kiểm tra, đánh giá và theo dõi tiến trình học tập. Việc thiết kế phòng học số với bài giảng đa phương tiện, bảng điện tử và các công cụ phản hồi tức thì sẽ góp phần tăng tính tương tác và hứng thú học tập. Đồng thời, có thể ứng dụng công nghệ mô phỏng, thực tế ảo (VR/AR) trong giảng dạy lịch sử Đảng, cách mạng Việt Nam và Tư tưởng Hồ Chí Minh nhằm tạo trải nghiệm trực quan, sinh động.

Song song với đó, cần xây dựng hệ thống học liệu số mở gồm video, podcast, infographic, bài giảng số và các tình huống chính trị - xã hội mô phỏng, giúp sinh viên chủ động tiếp cận và tự học mọi lúc, mọi nơi. Việc hình thành không gian chính trị số thông qua website, diễn đàn tư tưởng, fanpage chính thống của nhà trường và các tổ chức Đoàn

- Hội sẽ góp phần lan tỏa thông tin tích cực, định hướng nhận thức chính trị trên không gian mạng.

Một nội dung quan trọng là ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong dạy - học chính trị. AI có thể hỗ trợ cá nhân hóa quá trình học tập thông qua phân tích mức độ tham gia, kết quả học tập của sinh viên để đề xuất lộ trình và tài nguyên học tập phù hợp. Trợ giảng ảo và chatbot hỏi - đáp tích hợp trong hệ thống LMS giúp sinh viên chủ động tra cứu, trao đổi và tự nghiên cứu nội dung chính trị - tư tưởng. Bên cạnh đó, AI có thể hỗ trợ chấm bài, cung cấp phản hồi nhanh, góp phần nâng cao hiệu quả đánh giá và tự điều chỉnh việc học của sinh viên.

Đối với giảng viên, công nghệ số và AI là công cụ hỗ trợ hiệu quả trong thiết kế học liệu, xây dựng bài giảng điện tử, câu hỏi thảo luận và tình huống giảng dạy, qua đó nâng cao chất lượng và sức hấp dẫn của môn học.

Tóm lại, ứng dụng công nghệ số và trí tuệ nhân tạo trong dạy - học chính trị góp phần đổi mới phương pháp giáo dục, khắc phục lối truyền thụ một chiều, tăng tính tương tác và cá nhân hóa. Giải pháp này giúp phát huy năng lực tự học, tư duy phản biện của sinh viên sư phạm, đồng thời xây dựng môi trường giáo dục chính trị hiện đại, phù hợp yêu cầu đào tạo đội ngũ giáo viên trong kỷ nguyên số.

3.3. Nâng cao năng lực số và phẩm chất chính trị của đội ngũ giảng viên lý luận chính trị

Nâng cao năng lực số gắn với bồi dưỡng phẩm chất chính trị của đội ngũ giảng viên lý luận chính trị là giải pháp mang tính then chốt trong việc nâng cao chất lượng giáo dục chính trị tại các trường đại học sư phạm. Giảng viên lý luận chính trị giữ vai trò nòng cốt trong truyền bá tư tưởng, bồi dưỡng lập trường, niềm tin và lý tưởng cho sinh viên sư phạm. Trong bối cảnh chuyển đổi số và hội nhập quốc tế sâu rộng, yêu cầu đặt ra đối với đội ngũ này không chỉ là vững vàng về chính trị, tư tưởng mà còn thành thạo về công nghệ, phương pháp và năng lực sư phạm số.

Trước hết, cần nâng cao nhận thức và bản lĩnh chính trị cho đội ngũ giảng viên. Việc bồi dưỡng lý luận chính trị phải được tiến hành thường xuyên, gắn với cập nhật kịp thời các chủ trương, đường lối mới của Đảng và Nhà nước, đặc biệt là những nội dung liên quan đến chuyển đổi số quốc gia, phát triển kinh tế tri thức và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng. Giảng viên cần có lập trường tư tưởng kiên định, khả năng phân tích, phản biện và định hướng sinh viên trước những thông tin sai lệch, quan điểm thù địch, xuyên tạc trên mạng xã hội. Đồng thời, giảng viên phải phát huy vai trò nêu gương trong lời nói, hành động và tác phong nghề nghiệp, thể hiện sự thống nhất giữa nhận thức và hành động, giữa “nói” và “làm”. Ý thức tự học, tự bồi dưỡng về chính trị, tư tưởng và khoa học xã hội cần được đề cao nhằm không ngừng nâng cao chất lượng bài giảng và uy tín nghề nghiệp.

Bên cạnh bản lĩnh chính trị, việc bồi dưỡng năng lực số và năng lực sư phạm số cho giảng viên lý luận chính trị là yêu cầu cấp thiết. Giảng viên cần thành thạo các công cụ dạy học trực tuyến, nền tảng quản lý học tập, phần mềm thiết kế bài giảng điện tử và học liệu số. Quan trọng hơn, giảng viên phải biết tích hợp công nghệ vào toàn bộ quá trình dạy học, từ thiết kế bài giảng, tổ chức hoạt động học tập, kiểm tra - đánh giá đến phản hồi cho sinh viên. Việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI) trong thiết kế bài tập, xây dựng tình huống chính trị, hỗ trợ học tập cá nhân hóa sẽ góp phần nâng cao hiệu quả giảng dạy. Ngoài ra, giảng viên cần có kỹ năng truyền thông chính trị trong môi trường số, biết sử dụng mạng xã hội, diễn đàn trực tuyến, video, podcast, infographic để lan tỏa các giá trị tư tưởng tích cực, định hướng nhận thức và hành động cho sinh viên. Khuyến khích giảng viên sáng tạo học liệu mở, xây dựng kho dữ liệu chính trị - tư tưởng dùng chung và ứng dụng phân tích dữ liệu học tập để điều chỉnh phương pháp giảng dạy phù hợp với nhu cầu người học.

Cùng với đó, cần đổi mới phương thức bồi dưỡng và phát triển đội ngũ giảng viên lý luận chính trị. Các trường sư phạm cần tổ chức các khóa bồi dưỡng định kỳ, chuyên sâu về sư phạm số, ứng dụng AI, thực tế ảo và phương pháp dạy học hiện đại; kết hợp linh hoạt giữa bồi dưỡng trực tiếp và trực tuyến. Việc xây dựng hệ thống bồi dưỡng năng lực số trên nền tảng e-learning giúp giảng viên học tập liên tục, linh hoạt và phù hợp với đặc thù công việc. Đồng thời, cần hình thành cộng đồng giảng viên lý luận chính trị số nhằm tạo không gian trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm, mô hình giảng dạy và sáng kiến ứng dụng công nghệ. Nhà trường cần hỗ trợ giảng viên nghiên cứu khoa học, phát triển sản phẩm số phục vụ giảng dạy, công bố kết quả nghiên cứu và cải thiện chính sách đãi ngộ, khen thưởng kịp thời những cá nhân tiêu biểu trong đổi mới giáo dục chính trị.

Việc nâng cao năng lực số phải gắn chặt với giáo dục đạo đức nghề nghiệp và xây dựng phong cách người thầy. Giảng viên lý luận chính trị không chỉ truyền đạt tri thức mà còn truyền cảm hứng về lý tưởng sống và nhân cách. Do đó, việc sử dụng công nghệ và AI cần được thực hiện trên cơ sở chuẩn mực đạo đức, tôn trọng bản quyền, trung thực học thuật và trách nhiệm xã hội. Xây dựng “văn hóa số của người thầy” với cách ứng xử chuẩn mực, ngôn ngữ tích cực và tinh thần nhân văn vẫn là yêu cầu quan trọng trong bối cảnh số hóa giáo dục.

Tóm lại, nâng cao năng lực số và phẩm chất chính trị của đội ngũ giảng viên lý luận chính trị tạo ra sự chuyển biến căn bản trong chất lượng giáo dục chính trị tại các trường sư phạm. Giải pháp này góp phần xây dựng đội ngũ giảng viên “vừa hồng, vừa chuyên, vừa số”, nâng cao uy tín của môn lý luận chính trị và thúc đẩy hình thành môi trường giáo dục chính trị hiện đại, dân chủ và nhân văn trong xã hội số.

3.4. Đổi mới công tác đánh giá, tạo động lực học tập chính trị của sinh viên

Đổi mới công tác đánh giá và tạo động lực học tập chính trị là giải pháp có ý nghĩa then chốt, tác động trực tiếp đến ý thức, thái độ và hiệu quả học tập của sinh viên sư phạm. Trong giáo dục chính trị, đánh giá không chỉ nhằm đo lường kết quả học tập mà còn giữ vai trò định hướng, khích lệ và phát triển năng lực, phẩm chất chính trị của người học. Trong bối cảnh chuyển đổi số và yêu cầu đào tạo đội ngũ giáo viên chất lượng cao, đổi mới công tác đánh giá góp phần chuyển quá trình học tập chính trị từ bị động sang chủ động, từ học vì nghĩa vụ sang học vì giá trị và trách nhiệm nghề nghiệp.

Trước hết, cần đổi mới quan điểm và mục tiêu đánh giá. Công tác đánh giá phải chuyển từ chú trọng điểm số và bài thi cuối kỳ sang đánh giá toàn diện năng lực, phẩm chất, thái độ và khả năng vận dụng tri thức chính trị - tư tưởng vào thực tiễn nghề nghiệp. Đánh giá không dừng lại ở mức độ ghi nhớ lý thuyết mà hướng tới tư duy chính trị, năng lực phản biện xã hội, kỹ năng truyền thông tư tưởng và khả năng giải quyết các tình huống đạo đức - chính trị trong hoạt động dạy học. Đồng thời, cần kết hợp đánh giá của giảng viên, tự đánh giá của sinh viên và đánh giá của tập thể, tổ chức Đoàn - Hội nhằm bảo đảm tính khách quan và hình thành năng lực tự điều chỉnh nhận thức, hành vi chính trị của người học.

Thứ hai, cần đổi mới hình thức và công cụ đánh giá theo hướng đa dạng, linh hoạt. Đánh giá quá trình cần được thực hiện thường xuyên thông qua mức độ tham gia học tập, thảo luận, phản biện, nhật ký học tập và các bài tập ngắn. Đánh giá sản phẩm học tập khuyến khích sinh viên sáng tạo các sản phẩm chính trị - tư tưởng như video tuyên truyền, infographic, podcast, tiểu luận số hoặc bài viết phản biện xã hội. Đánh giá dựa trên dự án học tập là hình thức phù hợp với giáo dục chính trị hiện đại, giúp sinh viên vận dụng tri thức vào các chủ đề thiết thực như lý tưởng nghề nghiệp của người thầy, Tư tưởng Hồ Chí Minh trong giáo dục và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng.

Trong bối cảnh số hóa giáo dục, cần bổ sung tiêu chí đánh giá năng lực số và năng lực công dân số của sinh viên. Nội dung đánh giá cần chú trọng khả năng sử dụng công nghệ trong học tập chính trị, năng lực nhận diện thông tin sai lệch, kỹ năng phản biện và lan tỏa thông tin tích cực trên môi trường mạng. Việc ứng dụng công nghệ và trí tuệ nhân tạo trong đánh giá là xu hướng tất yếu, thông qua các phần mềm trắc nghiệm trực tuyến, hệ thống theo dõi tiến trình học tập và công cụ hỗ trợ chấm bài, phản hồi tự động, góp phần nâng cao tính minh bạch và hiệu quả đánh giá.

Thứ ba, cần chú trọng tạo động lực học tập chính trị cho sinh viên sư phạm. Trước hết, cần làm rõ mối liên hệ giữa học tập chính trị và nghề nghiệp giáo viên tương lai, giúp sinh viên nhận thức

ràng tri thức chính trị là nền tảng hình thành đạo đức nghề nghiệp, nhân cách người thầy và năng lực định hướng tư tưởng cho học sinh. Nhà trường cần xây dựng các cơ chế khích lệ, ghi nhận và vinh danh sinh viên có thành tích, sáng tạo trong học tập, nghiên cứu và tuyên truyền chính trị; đồng thời tổ chức các hoạt động học thuật, diễn đàn, cuộc thi về lý tưởng cách mạng và công dân số nhằm nuôi dưỡng hứng thú và động cơ học tập tích cực.

Cuối cùng, cần tăng cường công tác phản hồi, tư vấn và hỗ trợ học tập. Hệ thống phản hồi hai chiều giữa giảng viên và sinh viên giúp người học nhận diện rõ điểm mạnh, điểm yếu và có định hướng cải thiện phù hợp. Hoạt động tư vấn học tập chính trị cần được triển khai thường xuyên nhằm tháo gỡ khó khăn, khơi dậy động lực và định hướng thái độ chính trị tích cực. Sự phối hợp giữa giảng viên, cố vấn học tập và tổ chức Đoàn - Hội có vai trò quan trọng trong việc hỗ trợ sinh viên còn hạn chế về nhận thức hoặc thiếu động lực học tập.

Tóm lại, đổi mới công tác đánh giá và tạo động lực học tập chính trị góp phần chuyển biến tư duy học tập của sinh viên sư phạm từ học vì điểm số sang học vì giá trị và trách nhiệm nghề nghiệp. Giải pháp này nâng cao tính thực tiễn và nhân văn của giáo dục chính trị, đồng thời góp phần hình thành bản lĩnh chính trị, đạo đức nghề nghiệp và năng lực công dân số cho sinh viên trong thời đại số.

4. Kết luận

Giáo dục chính trị cho sinh viên các trường đại học sư phạm trong kỷ nguyên số không chỉ là nhiệm vụ trọng tâm của các nhà trường mà còn là chiến lược then chốt trong phát triển nguồn nhân lực sư phạm chất lượng cao. Những giải pháp đột phá như số hóa nội dung, ứng dụng trí tuệ nhân tạo, xây dựng môi trường học tập số, bồi dưỡng năng lực số cho giảng viên, đổi mới phương pháp và hình thức đánh giá sẽ góp phần hình thành đội ngũ sinh viên sư phạm có lý tưởng cách mạng, phẩm chất đạo đức, năng lực công nghệ và trách nhiệm xã hội.

Đối với sinh viên sư phạm, việc rèn luyện kỹ năng tìm kiếm, đánh giá và sử dụng thông tin chính trị trên không gian mạng một cách có chọn lọc, khoa học sẽ giúp họ phát triển năng lực công dân số, ý thức bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, khả năng phản biện thông tin sai lệch. Khuyến khích sinh viên sáng tạo sản phẩm truyền thông chính trị - tư tưởng trên nền tảng số (clip, infographic, blog, podcast...) nhằm lan tỏa giá trị nhân văn và lòng yêu nước.

Đây chính là nền tảng vững chắc để hiện thực hóa mục tiêu đột phá xây dựng, phát triển đội ngũ nhà giáo trong kỷ nguyên số theo tinh thần Nghị quyết số 71-NQ/TW của Bộ Chính trị, góp phần “xây dựng nền giáo dục Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững trong thời đại số” ■

Tài liệu tham khảo

- [1]. Trần Thị Anh Đào (Chủ biên) (2010). *Công tác giáo dục lý luận chính trị cho sinh viên Việt Nam hiện nay*, Hà Nội: Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật.
- [2]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2007). *Quy định về công tác giáo dục phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống cho học sinh, sinh viên trong các trường đại học, cao đẳng và trung cấp chuyên nghiệp, Ban hành kèm theo Quyết định số 50/2007/QĐ-BGD&ĐT của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT*. Hà Nội.
- [3]. Đảng Cộng sản Việt Nam (2024). *Nghị quyết của Bộ Chính trị Về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia. Nghị quyết số 57-NQ/TW*. Hà Nội, ngày 22/12/2024
- [4]. Đảng Cộng sản Việt Nam (2025). *Nghị quyết của Bộ Chính trị Về đột phá phát triển giáo dục và đào tạo, Nghị quyết số 71-NQ/TW*. Hà Nội, ngày 22/8/2025.
- [5]. Hồ Chí Minh (10/1964). “*Bài nói chuyện tại Trường Đại học Sư phạm Hà Nội*”, *Hồ Chí Minh, Toàn tập, Tập 14*. Hà Nội: Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, 2011, tr.400 - 404
- [6]. Trần Đình Tuấn (2012). *Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục*. Hà Nội: Nxb. Quân đội nhân dân.

A breakthrough solution to enhance the quality of political education for students in the teacher training universities in the digital age

Dr. Nguyen Thi Kim Oanh

Hanoi National University of Education

Email: kimoanhkhoavan@gmail.com

Abstract: In the context of the current rapid digital transformation, political education for students in the teacher training universities faces the urgent need for innovation in content, methods, and organizational forms to meet the requirements of holistic human development, possessing political courage, professional ethics, and the ability to adapt to a digital society. This article clarifies the concept and characteristics of political education in the teacher training schools; analyzes the current situation; points out the limitations of current political education; and proposes some breakthrough solutions to improve the quality of political education for students in the teacher training universities in the digital age.

Keywords: Political education, teacher training students, digital transformation, digital age, breakthrough solutions.